

Çeviri Yazılar / *Translations*

Gel, Kütüphanede Buluşalım*

Come! I'll See You In The Library

Armando Vimercati** ve Aldo Pirola***

Çev. Ece DüNDAR****

Öz

Yazıda Milano Belediyesi Halk Kütüphanesi Sistemi tarafından hayata geçirilen “Gel, kütüphanede buluşalım” isimli projenin detayları aktarılmaktadır. Proje kapsamında yer alan birbirine komşu beş kentteki kütüphaneler çeşitli etkinliklerle sosyal bütünleşmenin yolunu açmayı hedeflemektedir. Projenin ana amacı özellikle toplumun zayıf kesimleri için halk kütüphanelerinin sosyal uyumdaki rolünü güçlendirmektir.

Anahtar Sözcükler: *halk kütüphaneleri; halk kütüphaneleri projeleri; sosyal bütünleşme; yaratıcı kütüphane hizmetleri; yenilikçi kütüphane hizmetleri; Milano Halk Kütüphanesi; İtalya*

* Sosyal entegrasyonu güçlendirmek üzere “Fondazione Cariplo” ve “Fondazione Vodafone” ile işbirliği halinde Milano Halk Kütüphaneleri tarafından yürütülen bir projedir (<http://www.comune.milano.it/portale/wps/portal/CDMHome>).

** Coordinator, Promotion of Library Services. e-mail: armando.vimercati@comune.milano.it

*** Director, Milano Municipality Library Services. e-mail: aldo.pirola@comune.milano.it

**** Çevirmen, Ekonomi Bakanlığı Ticari Bilgi ve İletişim Hizmetleri Dairesi.
e-posta: dundare@ekonomi.gov.tr

Abstract

The article describes the initiative “Come! I’ll See You in the Library”, projected by Milan Municipality Public Library System. The initiative, involving five neighborhood libraries, located in peripheral areas, is centered on animation activities (lectures, cooking courses, information literacy lessons, etc.) organized together with cultural associations. The aim is to strengthen the role of public libraries of Milan in supporting social cohesion, especially towards immigrants.

Keywords: *public libraries; public library projects; social integration; creative library services; innovative library services; Milan Public Library; Italy*

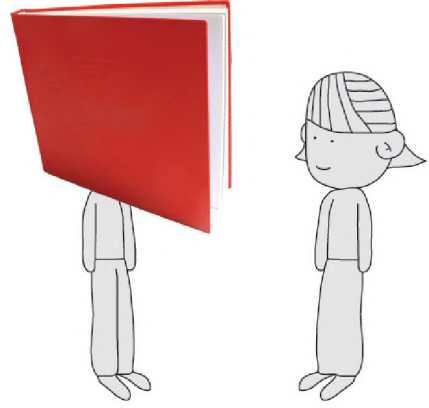
2009’un Kasım ayında İtalya’nın ünlü sponsorlarından Fondazione Cariplo ve Fondazione Vodafone, “halk kütüphaneleri aracılığıyla bütünleşmeyi ve sosyal içermeyi kolaylaştırmayı” amaçlayan ve kütüphaneler ile kar amacı gütmeyen kuruluşlar arasında ortaklık kurma projeleri arasından kazanana 1.200.000 Euro değerinde ödül verilen bir yarışma açtığını duyurmuştur. Başvuru aralığı kısa olmasına rağmen aşağıdaki iki ana nedenden dolayı yarışmaya birçok başvuru yapılmıştır:

- 1) Kütüphanelerin yarışmanın odak noktası olması,
- 2) Kütüphanelerin, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan geleneksel ilgilerinden dolayı, sosyal bütünleşmenin değeri konusunda oldukça hassas olması.

Bu doğrultuda Milano Belediyesi Kütüphane Sistemi tarafından İtalya’nın beş bölgesinde (Crescenzago, Venedik, Tibaldi, Chiesa Rossa ve Baggio) daha sonra tüm ülkedeki kütüphane sistemlerine genişletmek üzere “Gel, kütüphanede buluşalım” isimli projeyi başlatmıştır. Proje yetkilileri, aşağıda anlatılan dört ayrı girişim sayesinde (*Yaşayan Kütüphane, Animateca, Birlikte Gezelim, Babil Ziyafeti*) özel sektör temsilcileri, kültürel dernekler ve sosyal kooperatifler ile bir araya gelerek birçok sosyal ve kültürel faaliyet gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Projenin ana odağı sosyal bütünleşme, ana amacı ise kadınlar, çocuklar, gençler ve yabancılar gibi toplumun güçsüz gruplarının sesini duyurmaktır. Bu sayede halk kütüphaneleri de kullanıcı sayılarını arttırıp sosyal bütünleşme misyonunu yerine getirebilmektedir.

Yaşayan Kütüphane

Projenin bu bölümünde farklı kültürler arasında toplantıları, karşılıklı bilgiyi ve karşılaştırmayı güçlendirmeye yönelik ortamlar yaratılması amaçlanmaktadır. Bu bölümde bir yandan yabancıların İtalyan kültürel mirasını tanıması sağlanırken diğer yandan da İtalyanların yabancı topluluklar tarafından yaratılan bilgi ve kültüre yönelmesi hedeflenmektedir. Kütüphaneler; tiyatro, görsel sanatlar ve hikaye anlatımı gibi yeni araçlar kullanarak kullanıcılarının bilinmeyen kül-

türleri teşvik etmesine olanak sağlayarak sosyal bütünleşme misyonunu üstlenen özel mekanlar haline gelmektedir. Proje kapsamında *Villa Pallavicini* adı verilen İtalyan dili okullarındaki öğrenciler için “yerinde” ziyaretler ve araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmaların sonuçları öğrencilerin kendi dillerine çevrilmiştir. Yabancılar da kendi kültürlerinden hikayeler anlatmak üzere kütüphanelere davet edilmiş ve anlattıkları hikayeler zaman zaman tiyatro oyunlarına dönüştürülmüştür. Söz konusu araştırmaların kapsamı oldukça geniş olup, İkinci Dünya Savaşı sırasındaki hava saldırılarını ve hatta Nazi kamplarına yapılan sürgünleri halen hatırlayan yerlilerle İtalya'nın ve dünyanın çeşitli yerlerine göç edip yerleşen grupları kapsamaktadır. Buna ek olarak, kültürel miraslarıyla birlikte dünyanın farklı yerlerinden gelen yeni vatandaşların hikayeleri de mevcuttur; bunların bazıları yeni topluma oldukça iyi derecede entegre olurken bazıları sosyal dışlanmadan halen ciddi ölçüde muzdariptir. Hem İtalyan hem yabancı yeni kullanıcıların birbirilerini kütüphanede daha iyi tanıması için kişilerin kendi kültürlerinden hikayeler anlatması sosyal entegrasyonun zirve noktasıdır. *Kütüphane kültürünü uzak bölgelere – veya tam tersi uzak bölgelerin kültürünü kütüphaneye – taşımak* projenin ana amaçlarından biridir. Bu karşılıklı yaklaşımın bazı örnekleri şunlardır:

Pazar yerinde yemek pişiren kütüphaneciler. Bir aşçı şapkası ile üzerinde “Yaşayan Kütüphane” yazan bir önlük giyen tiyatro oyuncuları proje kapsamındaki bölgelerin pazar yerlerine giderek kütüphanelerdeki ücretsiz kitaplardan, şarkılardan veya filmlerden kısa bölümler okumaktadır. Ayrıca pazar yerindeki insanların genel olarak kütüphaneler, “Yaşayan Kütüphane” projesi, İtalya'daki ya-

şantıları, yaşadıkları bölgede gözledikleri yabancılara karşı önyargılar, yaşadıkları bölgede yaşanan güzel olaylar hakkındaki yorumları ve fikirleri kendi dillerinde büyük bir defterde toplanmaktadır.

Uzun ayaklıklar üzerindeki cambazlar. Proje kapsamındaki bölgelere giden cambazlar sokaklarda yürüyerek bulunulan bölgedeki insanların dili dahil olmak üzere on dilde hazırlanan “Yaşayan Kütüphane” projesinin kitapçıklarını dağıtmaktadır.

Kafe ve barlarda Homeros. Farklı uluslardan oniki kişi, Antik Yunan ozanı Homeros gibi giyinip uzak bölgelerin kafelerinde, barlarında, lokantalarında ve mağazalarında Odisea Destanı'nın kendi dillerinde yayınlanan beşinci kitabını kameralar önünde okumaktadır. Antik manzum eser böylece bir kez daha farklı dil ve alfabelerde yaşam bulmuş olmaktadır.

Sınırlar olmadan müzik ve hikayeler. Farklı kültürlerden gelen insanlar arasında kitap, hikaye, müzik değiş tokuşu yapmak ve hayat tecrübelerini aktarmak üzere proje dahilindeki bölgelerin kütüphanelerinde akşamları toplantılar düzenlenmektedir. Proje, katılımcı yabancı vatandaşların dahil olduğu “insan kütüphanesi” etkinliği ile son bulmaktadır. Katılımcılar “yaşayan bir kitap” gibi insanlarla konuşmakta, tecrübelerini anlatmakta ve kullanıcıların sorularını yanıtlamaktadır.

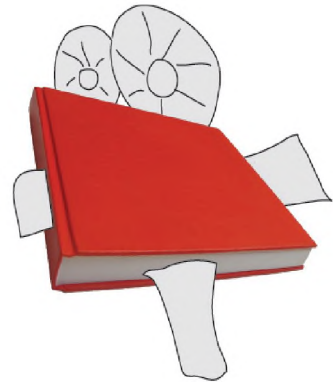
Daha fazla bilgi için:

www.bibliotecavivente.wordpress.com ; c.bibliocrescenzago@comune.milano.it

Animateca

Yaratıcı araçları kullanan genç nesil “Animateca” sayesinde kütüphanelere akın etmiştir. Proje, gençlerin hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını ön plana çıkarmak üzere hazırlanmış birçok yenilikçi faaliyet sunarak kütüphaneleri gençler için cazip hale getirmeyi amaçlamaktadır. Gençler, kütüphane koleksiyonu ve hizmetleri kullanılarak hazırlanan çeşitli videoların ve özgün kısa filmlerin yapım aşamasına dahil olarak film festivalleri gibi sosyal etkinliklere katılmaktadır.

Bu aşamada çeşitli iletişim ve prodüksiyon araçları kullanılmaktadır. Baggio böl-

gesindeki kütüphane, sesli-görüntülü yapımlar için 18 adet ücretsiz laboratuara ev sahipliği yapmaktadır. Bunların sonucunda iki çıktı öngörülmektedir. Birincisinde, kısa filmler yoluyla halkın okuma alışkanlığının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu projede gençler edebi metinleri filme çevirmektedir. İkincisinde ise gazeteler, dergiler, sesli veya görsel yayımlar gibi kütüphanenin farklı bölümlerini kullanma alışkanlığı kazandırma amaçlanmaktadır. Bu sayede gençler aktüalite, reklam ve video klip gibi farklı yapımlarla ilgilenmektedir. Proje aşamasında en girişimci gençler programa dahil edilmekte ve bu gençler karşılıklı anlayış ile daha iyi iletişimin yolunu açmak için yalnızca gençlere değil aynı zamanda diğer nesillere de yönelik olarak seçtikleri üç filmin eleştirisini yapmaktadır. Genç kullanıcıların tercihlerini daha iyi anlayabilmek ve ilgilerini çekebilmek için kütüphanedeki yeni materyallerin (kitap, müzik, film eleştirisi) seçimi, değerlendirilmesi ve alımında etken olmaları adına projeye daha çok gençler dahil edilmektedir.

Daha fazla bilgi için;

www.facebook.com/animateca ; www.animatecaproject.tk ; www.mediattivo.com
c.bibliobaggio@comune.milano.it

Birlikte Gezelim

Bu deneyim ile amaçlanan halk kütüphanelerinde internetin uygun ve etkili şekilde kullanılmasını teşvik etmektir. İlgili kütüphane birçok tramvay ve otobüs hattının kesişim noktasında ve yaş, köken, dil, sosyal ve kültürel koşullar açısından oldukça çeşitli kullanıcıların geçtiği veya yaşadığı stratejik bir konumda bulunmaktadır. Böylesine farklılıklar barındıran bir kullanıcı topluluğunun ihtiyaçlarını karşılamak için kütüphane, göçmen dernekleri

ile birlikte yabancılarla ilişkili her türlü grubu aktif olarak dahil ederek toplumsal bir arada varoluş ve sosyal bütünleşmeyi kolaylaştırmak için sunduğu hizmetleri yeniden gözden geçirmektedir. Başka ülkelerden gelen insanlarla doğru şekilde iletişim kurmak için sosyal arabulucular eğitilmektedir. İnternet kullanılarak ve bir toplum hizmeti sunmak için gerekli çok kültürlü bir koleksiyon oluşturularak sunulan böyle bir “toplumu bilgilendirme kültür hizmetinin” harekete geçirilme-

si, farklı ülkelerden gelen ve farklı dil ailelerine (Fransızca, İspanyolca, Arapça, Portekizce, Rusça, Çince) mensup kişilerden iyi İtalyanca bilgisi olanların, bilgisayar kullanmayı bilenlerin ve insanlararası ilişki kurma düzeyi iyi olanların ihtiyaçlarını yeterince karşılayabilmektedir. Seçilen kişiler kütüphanecilerin yönettiği özel eğitim kurslarına katılmaktadır. Tibaldi Kütüphanesinde “Toplumu Bilgilendirme” hizmetinin en iyi şekilde yürütülmesi için kullanım alanları ve kitap koleksiyonları yeniden düzenlenmiştir. Yabancı kullanıcılardan gelen yeni kitaplar ve materyallerle ilgili öneriler de koleksiyonları zenginleştirmektedir. Ayrıca yabancılar kütüphaneye yaptıkları yüksek kalitedeki katkılarla kendi kültürlerinin zenginliğini gösterme imkanı bulmaktadır. Böylece deneyimin sonuçları ve beraberinde getirdiği kültürel değişimler açıkça gözlenebilmektedir.

Daha fazla bilgi için: c.bibliotibaldi@comune.milano.it

Babil Ziyafeti

Kültürel entegrasyonun yanı sıra sosyal diyalogu ve bilgi alışverişini halk kütüphaneleri aracılığıyla teşvik etmeyi amaçlayan “Babil Ziyafeti” isimli girişime dahil olan iki bölgedeki (Venedik ve Chiesa Rossa) kütüphane için 2010 yılı oldukça verimli geçmiştir. Babil Ziyafeti üç “öğün”den oluşmaktadır:

“**Leziz öyküler**”. Farklı kültürleri tanımak, fikir, yemek tarifi ve gelenek-görenek alışverişinde bulunmak isteyen İtalyan ve yabancı kadınlar farklı yemekler hazırlamak için çeşitli toplantılarda bir araya gelmektedir. Kütüphanenin misafirperver atmosferinde günlük yaşama dair arkadaşça bir paylaşım ile dünyanın her yanından gelen kadınlar alışkanlıklarını, çocukluk anılarını, mutfaktaki maceralarını birbirilerine anlatmaktadır. Anlatılan yemek pişirme ve masayı hazırlama öyküleri, kadınların birbirilerine olan coğrafi uzaklıklarını ortadan kaldırarak onları ortak bir noktada birleştirmektedir. Çeşitli milletlerden gelen kadınlar birbirilerine “Bu yemeği nasıl yapıyorsun?”, “İçine ne koyuyorsun?”, “Bunu nasıl servis ediyorsun?” gibi sorular sorarak sosyal diyaloga yönelik bir adım atmaktadır. Yemek tarifleri ve mutfak sırları akta-

rılırken kitap önerileri de kendiliğinden sohbetlere dahil olmaktadır. Ayrıca “lezzet dolu” kitaplar, filmler, CD’ler ve dergilerden oluşan seçme eserler de kütüphanede katılımcıların kullanımına açık hale getirilmektedir. Böylece tüm zevklere hitap eden bir şeyler bulmak mümkün olmaktadır. En ilginç fikirler ve anılar daha sonra bir kitapta toplanmaktadır. Kitabın en sonuna ise Babil Ziyafetine katılan herkesin isimleri ile isimlerinin kendi kültürlerindeki anlamları dünyadaki isimlere aşına olabilmek adına bir dizin halinde listelenmektedir.

Daha fazla bilgi için: www.raccontiesapori.blogspot.com

“Öyküler müziğe dönüşüyor”. Çocuklar kendileri için özel hazırlanan atölyelerde öyküler kurgulamakta ve kendi ülkelerindeki müziklerden ilham alarak öykülerine bir şarkı oluşturmaktadır. Böylece çocuklar, farklı ülkelerin ve dillerin kendilerine has atmosferlerini ve melodilerini daha yakından tanıma şansı yakalamaktadır. Çocukların daha sonra okul gazetelerinde yazdıkları yorumlar bu deneyimin ne kadar eşsiz olduğunu göstermektedir. Örneğin, katılımcı çocuklardan biri şöyle demektedir: “Kütüphanede çok güzel bir atölyeye katıldık. Müzik dinledik ve bir öykü yazdık. Öykümüzün adı ‘Non Lo So (Bilmiyorum) Serüvenleri’ idi. Bir CD bile kaydettik. Bir düşünsenize; kendi seçtiğimiz müzikle kendi kurguladığımız bir öykü... Ne kadar heyecan verici!”

Daha fazla bilgi için: www.lafiabadiventamusica.blogspot.com

“Kentler öykülere dönüşüyor”. Özellikle çocuklara yönelik bu etkinlikte katılımcılar buldukları kent hakkında öykü anlatma yarışına katılmaktadır. Çocukların görevi hayal güçlerini kullanarak kentle ilgili bir öykünün konusunu belirlemektir. Çocukların gözünden bir kentin insanları, sesleri, renkleri, mekanları ve mimarisi nasıldır? Bu eğlenceli etkinliğin sonuçları da bir o kadar ilgi çekicidir.

Projenin sonunda tiyatrodan bir parti düzenlenmektedir. Parti sayesinde öykü kahramanlarının ağzından Babil Ziyafetine yönelik izlenimleri duymak, “lezzetli öyküler” kitabına erişmek, “öyküler müziğe dönüşüyor” CD’sini dinlemek ve “Kentler öykülere dönüşüyor” performansını izlemek mümkün olmaktadır.

Daha fazla bilgi için:

c.bibliovenezia@comune.milano.it ; c.bibliochiesarossa@comune.milano.it